

Diàleg

AVUI+
Des del 1976

 CORPORACIÓ CATALANA
DE COMUNICACIÓ S.L.

 ANTONI CAMBREDÓ, president executiu
JOAN ODINA, conseller delegat
CARLES FLO, adjunt a la presidència
BERTA CASTELLET, directora de màrqueting
GONZALO CANEDO, director comercial
PATRÍCIA TARRIDA, cap de distribució
JOAN SERRA, director de producció
IVAN GRAU, cap financer
QUICO DOMINGO, cap de sistemes

**ÉS IMPRESCINDIBLE EL SUPORT
DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA**

 Ramon Tremosa
i Balcells

 Professor de teoria econòmica a laUB
ramontremosa.com

EN SÍNTESI

Ja hi tornem

R+D+I a Catalunya

Joaquim Solà, professor de la Universitat de Barcelona, acaba de publicar un nou llibre amb els professors Xavier Sáez i Montserrat Termes: *La innovació i l'R+D industrial a Catalunya* (*Papers d'Economia Industrial*, 23, Generalitat de Catalunya). Aquest llibre, que distribueix el departament de Treball i Indústria, és també disponible per Internet al seu web. Joaquim Solà ha escrit nombrosos llibres, dels quals destaquen *El sistema elèctric espanyol des de la perspectiva industrial* (2003, escrit amb Ignasi Nieto) i *Estratègies industrials de les multinacionals estrangeres a Catalunya* (2001, escrit amb Paloma Miravittas i Gonzalo Rogríguez), considerat al departament d'Indústria com el millor llibre de tota la col·lecció de *Papers d'Economia Industrial*.

LES ACTIVITATS DE RECERCA, DESENVOLUPAMENT i innovació (R+D+I) són i seran cada cop més imprescindibles per garantir la competitivitat de les empreses i dels països. En una economia oberta i integrada de manera creixent a escala global, i amb una indústria totalment permeable a la competència, la creació de valor i la capacitat de sobreviure passaran cada cop més per la diferenciació de productes i per la qualitat que aquests incorporin. La R+D+I és imprescindible per fonamentar una indústria basada en la creació de nous productes i processos, així com també per millorar els ja existents.

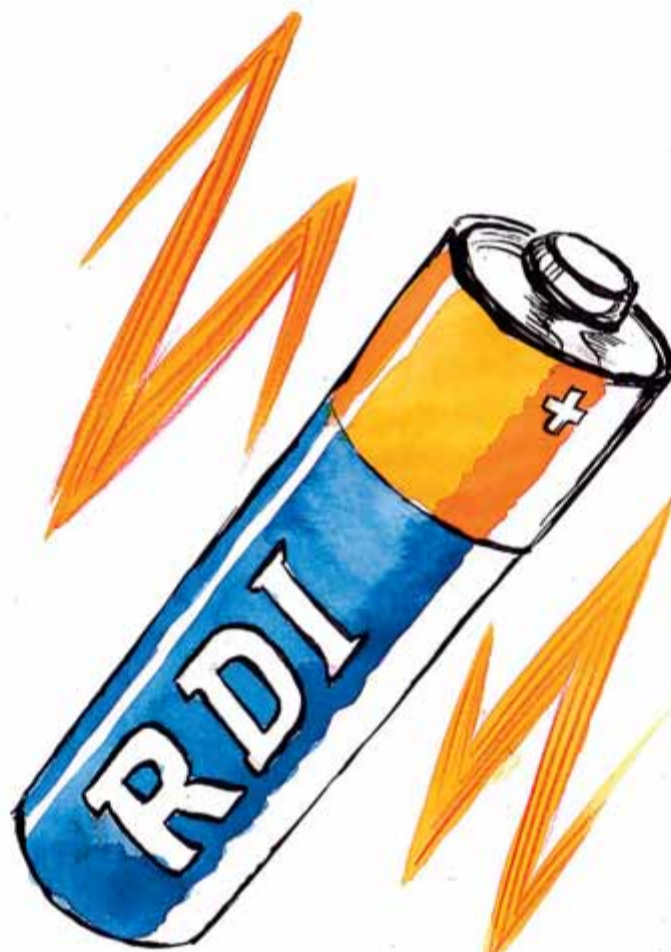
TOT AVALUANT LES DESPESES EN R+D+I, Solà, Sáez i Termes identifiquen la posició de la indústria catalana en el context internacional i estatal, i estudien totes les branques manufactureres del país. La R+D+I és condició necessària però no suficient d'èxit per a les empreses d'un país, atès que l'èxit en el mercat té un abast multidimensional: organització, màrqueting i altres factors en són també determinants. De tota manera, hi ha una relació directa entre els recursos monetaris esmerçats en R+D+I i els *outputs* immediats que se n'obtenen: la R+D+I sol generar uns *outputs* interns en forma de *descobriments* (nous coneixements, noves aplicacions, etc.) que després es converteixen en patents i en models d'utilitat, els quals reforcen i consoliden la competitivitat de l'empresa que els ha generat.

LES DESPESES TOTALES EN R+D A CATALUNYA són baixes. El 2003 la primera multinacional farmacèutica del món, Sanofi-Aventis, va multiplicar per 3,5 la despesa catalana en R+D. En la distribució de la R+D a Catalunya hi té un predomini clar el sector empresarial (67% del total), molt per davant de l'ensenyament superior (24%) i del sector públic (9%). A la resta de l'Estat la situació és diferent, atès que el sector públic i el sector privat hi aporten un 50%.

CATALUNYA A EUROPA ÉS UNA REGIÓ amb una indústria considerable pel valor afegit brut i per l'ocupació que genera. Quan s'examina, però, la productivitat del treball o la intensitat de R+D del sector empresarial, Catalunya apareix molt distanciada de les regions europees capdavanteres: algunes d'elles inverteixen fins a tres vegades més que Catalunya en relació al seu PIB. Això revela que la R+D no està a l'altura de la importància econòmica de la indústria catalana, i els tres autors esmentats apunten un déficit en aquest sentit. I pel que fa a la innovació s'avisava de la manca de dimensió de l'empresa

“Les despeses totals en R+D a Catalunya són baixes. El 2003 la primera multinacional farmacèutica del món, Sanofi-Aventis, va multiplicar per 3,5 la despesa catalana en R+D”

catalana: la dimensió de l'empresa acostuma a estar associada a més dinamisme innovador. A Catalunya el gruix més important de la R+D generat pel sector públic correspon a la Generalitat, atesa la “baixa i anormal presència de centres d'investigació estatals, així com també del CSIC, a casa nostra”: dependents de l'Administració central, gairebé tots aquests centres estan concentrats a Madrid. Per a Solà, Termes i Sáez aquest fet “té també una incidència indirecta sobre el conjunt de la R+D a Catalunya, atès que l'existència a casa nostra d'aquests centres dinamitzaria la R+D universitària i facilitaria l'atracció i consolidació d'inversions empresarials en activitats estratègiques i de tecnologia avançada”.

ANT 2006

ANTHONY GARNER

PER ACONSEGUIR QUE LES GRANS MULTINACIONALS instal·lin centres consolidats a Catalunya en R+D+I és imprescindible un suport decidit de l'administració pública al món empresarial. Aquest suport no passa només per subvencions i desgravacions fiscals: és tant o més important la seva implicació directa per crear externalitats positives amb les empreses, donar suport a la seva activitat investigadora, ajudar a constituir i a consolidar unitats de recerca potents i captar noves companyies innovadores.

VET ACÍ UN LLIBRE QUE FA UN MAGNÍFIC RETRAT de la R+D+I a Catalunya amb unes implicacions finals clares i directes: “Cal comprometre d'una manera clara l'administració central en tota l'estratègia de promoció de la R+D+I a Catalunya, donada la seva secular insuficient implicació”. Ara semblen embarcats en un context postnacional, que alguns voldrien definitiu, i en el qual ja no cal reclamar ni reivindicar res. La realitat, però, és tossuda: el pilot automàtic del centralisme d'Estat no altera el seu rumb amb nous o vells Estatuts. I si segueix la manca de complicitat del govern central amb la R+D+I catalana aquesta despesa no millorarà a casa nostra, fins i tot pot acabar fent figa. Qui sap si els nostres no arribaran mai. Potser no arribaran mai, però els esperarem sempre. I l'espera serà molt més agradable llegint llibres amb la qualitat i la claredat del de Solà, Sáez i Termes.

 Marçal
Sintes

En la fal·lera per exhumar els deures que el tripartit de Maragall no va acabar, Montilla torna a la càrrega amb el projecte de llei sobre l'habitatge. Molt bé i sant tornem-hi. Aquest projecte, que es deu a l'exconseller Salvador Milà, inclou, entre altres mesures, la possibilitat que l'administració expropiï temporalment un immoble. Com és natural, al seu moment les intencions de Milà van provocar un rebombori notable, i finalment va quedar enterrat. Segons el text, l'administració podrà quedar-se amb el pis o casa si roman desocupat més de dos anys “sense causa justificada”. Sembla que als consellers d'Iniciativa per Catalunya els va, a part de l'intervencionisme, la marxa expropiatòria, seqüela que potser és fruit de la tradició comunista de què prové la formació. I sembla també que són dels que pensen que els problemes de gran escala i complexitat es poden resoldre amb mesures presumptament simples. Així és que a algú se li devia encendre la bombeta: “Si una persona té un pis buit i no el lloga, doncs, molt bé, l'hi prenem i ja està”. *Eureka!* Com que se suposa que qui té un pis i no l'empra és ric i, pitjor encara, un vil especulador, doncs, perfecte, perquè a sobre la mesura encaixa amb el perjudici. Ja veuen que corren mals temps per tenir el pis o la casa buida. Si intenten ficar-s'hi els okupes, és probable que Joan Saura miri cap a una altra banda. Si no, aleshores el perill augmenta, perquè bé pot passar que arribi el conseller Baltasar amb el seu escamot expropiador i ja l'haurem vist prou.

m.sintes@hotmail.com